

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1941

V LJUBLJANI 1941

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI (JOŽE KRAMARIČ)

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1941-XIX-XX

V LJUBLJANI 1941-XIX-XX

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA LJUDSKA TISKARNA V LJUBLJANI (JOŽE KRAMARIČ)

LITERATUR
SKOLENSK

XXIX. NOV. ATTI

ZAKLJUČNI IZVJEŠTAJ
IZDAN U TAKMIČENIU ČETVERE DNEVA
OZNAČEN KOGA SLOVENIJSKI ARHIVI SLOVENE

Kazalo

k letniku 1941 Ljubljanskega Škošijskega lista. — Skupaj 12 številk.

B	Stran	O	Stran
Birmanci, seznam za l. 1941	81	Organisti	26
Birmovanje v l. 1941	21, 47, 61		
Božična polnočnica	79		
Božja služba na podružnicah	53		
C			
Condonatio Missarum	80		
D			
Devetdnevница na čast vnebovz. D. M .	44	Pastoralne konference l. 1940	74
Direktorij, pripombe	49	Pastoralne konference l. 1941	23
Družba sv. Mohorja	27	Pij XII.: Govor na praznik sv. Petra in	
Duhovne vaje v l. 1940	28	Pavla	36
G			
† Gregorij, škof: Pastirsko pismo za le-		Govor o moći dobre molitve	40
to 1941	1, 11	Rožni venec v družini	58
† Gregorij, škof: Duhovnikom za l. 1941	19	Božični nagovor	63
† Gregorij, škof: Pomembni zgodovinski		Postna postava za l. 1941	9, 16
dogodki	35		
† Gregorij, škof: Splošna pobožnost de-			
veterih prvih petkov	57		
I			
Izpiti duhovnikov po kan. 130	24	Razne objave	31, 49, 60, 81
Izseljenska nedelja	60	Rödbinske pole, kolkovanje	31
K			
Kanonična vizitacija za l. 1941	21, 47, 61	Roženvenska pobožnost za mir	53
Konference, pastoralne za l. 1940 . . .	74		
Konference, pastoralne za l. 1941 . . .	23		
Konference, Sod. ss. C. J. za l. 1940 . .	44		
Konference, Sod. ss. C. J. za l. 1941 . .	23		
Konkurzni razpisi:			
Črnuče, Rakitna, Polica, Ribno	33		
Lambergov kanonikat, Trebelno	50		
M			
Mašni štipendiji in štolnina	48	Nebeške rože VIII.: Moj vzor, Jezus,	
Mesečna rekolekcija za duhovnike . . .	24	Marijin sin	49
Misijonski praznik	54	Schrijvers-Fajdiga: Jezus duhovniku .	50
N			
Namestniki dekanov	23	Toth-Jare: Pomladni viharji	50
Napisi zoper bogokletje	28	Dr. Edmund Kalt: Werkbuch der Bi-	
Navodilo o udeleževanju svete maše . .	72	bel	50
Novomašniki l. 1941	24, 47	Dr. Benedikt Baur: Razsvetli se! . .	50
Novomašniki l. 1942	78	Slovstvo za sodobno dušno pastirova-	
		nje	55
		Silvin Sardenko: Roma	55
		Dr. Franc Grivec: Krščanstvo in Cer-	
		kev	61

	Stran		Stran
Filoteja	61	U	
Sv. Hieronima izbrana pisma II. del .	81	Alojzij Jerič, Maks Goričar, Josip	
Sodalitas ss. C. J., konference 1. 1940 .	44	Bambič	34
Sprejem alumnov v semenišča in redov-		Dr. Franc Kulovec, Jakob Benedičič,	
ne družine	73	Karel Plot, p. Rafael Bogataj, Anton	
Sprejem v duhovsko semenišče	48	Znidaršič, Anton Jemec, Avgust	
S		Schauer, dr. Alojzij Zupan	52
Škofijska kronika	33, 51, 55, 61, 82	Franc Zorko, dr. Frane Trdan	56
T		Leopold Rihar	62
Treznostni teden in Družba treznosti .	26	Aleksander Martelanc, Anton Vilman	82
Triletni izpiti po kan. 130	24		
V			
Večna luč	48		
Verske vaje duhovnikov	25		

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXVIII. Ljubljana, 5. februarja 1941.

Štev. 1.

Izhaja mesečno. — Leto 1941. — Naročnina: 50 Din letno.

1.

Pastirsko pismo za leto 1941 o verski samovzgoji.

Gregorij,

po božji milosti in apostolskega sedeža oblasti škof ljubljanski,
pošilja vsem vernikom škofije pozdrav in blagoslov.

»Nov red« se napoveduje. V listih lahko berete, po radiu v vseh jezikih lahko slišite napovedi, da bo sad vojske, ki zdaj divja, nov red v vsej Evropi, da, na vsem svetu. Kakšen bo ta novi red, še ne vemo. Ugibamo samo in se vprašujemo: Ali bo pravičnejši? Tak, ki bo slehernemu človeku prinesel vse pravice, ki mu po božji postavi gredo? Ali bo upošteval božje zapovedi? Ali pa bo morda brez Boga ali celo proti Bogu in bo trši kakor je sedanji red? Ali bo svobodnejši od sedanjega? Ali pa bo svobodo oseb in narodov še bolj omejil in utesnil? Nihče točnega odgovora na ta vprašanja ne da. Pač pa trdijo, da bo novi red gotovo boljši. A kaj pomeni to, ko vsak z besedo »boljši« kaj drugega misli in je v ljudskih glavah toliko »boljših« redov, kolikor je različnih mnenj in naziranj.

Nam, vernim kristjanom, je izven vsakega dvoma jasno, da brez Boga ali celo proti Bogu nič boljše ne more biti na svetu, pač pa slabše, mnogo, mnogo slabše.

Vemo pa iz svoje vere tudi to, da vse, kar nas obdaja in po božji volji ali po božjem dopuščenju na nas prihaja, služi našemu zveličanju. Vse, kar imamo ali kar pogrešamo, vse, kar nas zadene dobrega ali zlega, nam je dano za pripomoček, da dosežemo namen svojega življenja, zveličanje v Bogu. V miru in vojski, v zmagi in porazu, v blagostanju in uboštvi, v izobilju in pomanjkanju — v vsem moremo in moramo storiti voljo božjo. Ničesar nam ni od Boga na-

menjeno ali pripuščeno za to, da nas ovira na potu k Bogu. Vse nam je dano, da nam olajša Bogu zvesto služiti in v njem nekoč doseči mir večnega življenja.

Naj pride v prihodnosti na nas kar koli že, eno je in bo vedno enako potrebno nam in vsem Ijudem, ki bodo za nami na svetu, da živimo, mislimo, govorimo in delamo vse tako, kakor Bog od nas zahteva. Ali z drugimi besedami povedano, da ravnamo vedno po pravi vesti. Da bomo mogli po pravi vesti ravnati, si moramo vest pravilno vzgojiti.

Že dvakrat sem vam, predragi verniki, v pastirskih pismih govoril o verski vzgoji: za leto 1958 o verski vzgoji v družini, lani pa o verski vzgoji v šolski in pošolski dobi. Vzgoja človekova pa nikdar ne neha, dokler živi. Človek mora samega sebe klesati in oblikovati nepretrgoma, da napravi iz sebe vsak dan popolnejo podobo božjo. »Bodite popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški« (Mt 5, 48), s temi besedami nam je Jezus nakazal, do kolikšne popolnosti moramo sebe vzgojiti. Kakor podobar kleše kamen ali reže in dolbe les, da naredi podobo človeka, podobo svetnika, tako mora človek sebe obdelovati v doslednem in neprestanem vzgojevanju, da izoblikuje iz sebe podobo Kristusa samega, dokler ne dospe »do popolnega moža, do meré polne starosti Kristusove« (Ef 4, 13).

K tej polnosti Kristusovi nas vodi pravilna in tankočutna vest. Bog je položil v dušo posebno zmožnost, da moremo razločevati in presojati, kaj je dobro in kaj slabo, kaj moramo ali smemo storiti, česa pa ne smemo. To duševno zmožnost, ki jo ima vsak človek, imenujemo vest. Ker je ta zmožnost dana od Boga, ji pravimo tudi božji glas, ki se oglaša v nas. Sv. Pavel pravi, da vest kristjana sam Sveti Duh vodi, ko piše Rimljancem: »Resnico govorim v Kristusu, ne lažem — to mi spričuje moja vest v Svetem Duhu« (Rim 9, 1).

Božji glas vesti se oglaša v nas na dvojen način. Pred dejanjem nam pove, kaj moramo storiti in kaj opustiti. Presoja, kaj je naša dolžnost, da storimo, kaj je dovoljeno, da smemo storiti, kaj pa je takega, česar nikdar ne smemo brez greha storiti. Po dejanju se zopet oglasi vest in sodi, ali je bilo prav, kar smo storili, ali pa je bilo grešno; hvali nas ali pa graja. Kdo še ni čutil skrivnostnega glasu svoje vesti? Zlasti če storiš, kar ti vest brani, kako bridko se potem oglaša, kako neizprosno obsoja, da te grize in peče.

Vsak človek, bodisi kristjan ali pogan, ima vest, ki mu narekuje, naj dela dobro in se varuje hudega. Ko sv. Pavel govorí o poganskih Rimljanih, ki niso poznaли božje postave,

katero je prejel izvoljeni narod izraelski, pravi, »da je delo postave zapisano v njih sreih, ker to spričuje obenem njih vest in se njih misli med seboj tožijo ali zagovarjajo« (Rim 2, 15), tako da so tudi pogani »neopravičljivi« (Rim 1, 20), če ne živijo po svoji vesti, v kateri se Bog oglaša, da jih vodi po pravilni poti.

Ker se v glasu vesti Bog oglaša, je človek dolžan ta glas poslušati in ravnati po svoji vesti. »Pri vsakem svojem dejanju svojo vest zvesto poslušaj, to je namreč spolnjevanje zapovedi«, (Sir 32, 27) pravi Modri v sv. pismu. Bog bo vsakega človeka sodil po njegovi vesti. Že v sodbi vesti sami se božja sodba razodeva. Zaradi tega moramo svojo vest poslušati, da nas ne bo obsojala, ampak opravičevala in hvalila, potem nas tudi Bog ne bo obsodil.

Toda, predragi v Gospodu, človekova vest se more zmotiti, da ne presoja tako, kakor zahtevajo božje zapovedi. Le tedaj moremo božje zapovedi resnično in pravilno spolnjevati, kadar vest prav presoja. Vest se sicer ne more nikdar zmotiti tako, da bi nam velevala hudo delati in dobrege se ogibati, vedno in v vsakem primeru nam vest pravilno pove, da moramo dobro delati in se hudega varovati, a, kakor katekizem pravi, »zmoti se pa včasi v presojanju, kaj je dobro in kaj hudo«. Človeški um je zmotljiv, v vseh rečeh se more zmotiti, zato je umljivo, da se more zmotiti tudi vest, ki umsko presoja, je li kako dejanje, ki ga nameravamo storiti, dobro ali hudobno, dovoljeno ali prepovedano. Človeške strasti, ki so v svoji slepi sili posledica izvirnega greha, vplivajo tudi na umske zmožnosti duše in na svobodno človekovo voljo, da napačno presoja in ima kakšno dejanje, h kateremu poželenje človeško naravo močno nagiba, za dovoljeno, četudi je po božji zapovedi prepovedano.

Da se človek n. pr. pri računanju ne zmoti, se mora računanja učiti in v njem vaditi. Čim temeljiteje se nauči, čim več vaje ima v računanju, tem bolj pravilno bo računil, tem manj se bo zmotil. Tako je tudi z našo vestjo. Da se v presojanju, kaj je dobro in kaj hudo, ne bo zmotila, moramo vest šolati, vzgajati in spopolnjevati.

Vse zmožnosti, duševne in telesne, mora človek v sebi šolati in vedno bolj spopolnjevati. Zmožnost sama, ki nam je vrojena, še ne zadostuje; za vsako delo se mora človek izuriti z učenjem. Za vsak poklic se mora človek z učenjem in vajo usposobiti. Prav tako mora človek tudi svojo vest izuriti, vzgojiti in šolati ob božjih in cerkvenih zapovedih. Kaj moramo storiti, kaj moramo opustiti, kaj smemo uživati,

čemu pa se moramo odpovedati, to nam je Bog jasno in nedvomljivo razodel v svojih deseterih zapovedih in po svoji Cerkvi, kateri je dal oblast zavezovati ali razvezovati na zemlji tako, da bo zavezano ali razvezano v nebesih. Nihče ne more imeti pravilne vesti, kdor božjih zapovedi ne pozna in ne ve, kaj Bog od nas zahteva. Vsakogar dolžnost je torej, da svojo vest pravilno vzgaja, to je, da pozna božje zapovedi in razume, kaj v njih Bog zapoveduje in prepoveduje. Prav tako pa tudi cerkvene zapovedi. Ena najimenitejših nalog človeka v življenju je ta, da spozna vsebino božjih in cerkvenih zapovedi in tako pravilno svojo vest vzgoji.

Kako naj ima človek pravilno vest, če pa nikdar ne posluša božje besede, nikdar nič božjega in verskega ne bere? Za vzgojo vesti je najprej potrebno, da se damo poučiti, kaj božja volja od nas zahteva, in da vsako priložnost takega pouka izrabimo. Tem bolj še, ker je danes toliko zmot razširjenih med nami in še vedno nove prihajajo, ki vodijo ljudstva v časno in večno nesrečo.

Če danes opozarjate koga na mnogotere sodobne grehe, kakor n. pr. na onečaščevanje nedelje, na skrunitev svetega zakona, na brezčutne umore nerojenih življenj, pa tolikokrat slišite odgovor: »Meni vest nič ne očita!« Nič ne očita? Ali je to mogoče?

Ali verjamete, predragi verniki, da komu vest nič ne očita, ki vendar očividno greši zoper jasno razodete božje zapovedi? Ne verjamem, da bi ljudje, ki tako odgovarjajo, odkritosrčno povedali, kaj se v njihovih dušah resnično godi. Morda slaba vest res nekaj časa molči, morda res more človek njen krik nekaj časa preslišati — prej ali slej pride ura, ko nobena zabava, nobeno uživanje, noben šum in ropot ne bo mogel več prevpiti krika vesti. Premočno kriči, prehudo žge, da bi človek kdaj ne začutil vse grenačnosti slabe vesti in bolečine trna, ki se je zadrl v dušo. Če bi bil odkritosrčen, bi z Davidom priznal: »Noč in dan me je težila tvoja roka, zvijal sem se v svoji muki, ko se je trn vame zadiral« (ps 31, 4), »kajti moje pregrehe so mi narastle čez glavo in kakor težko breme so me obtežile« (ps 37, 4).

Danes je svet prenapolnjen z zmotnimi gesli in nazori, ki dajejo človeku nebrzdano svobodo, da dela, kar hoče, kakor da ni Boga in njegove volje, ne sodbe božje, ne plačila ne kazni po smrti. O tem slišite, o tem berete, to gledate v filmih in v živih zgledih razuzdanega življenja. Če bi v takih razmerah komu vest res popolnoma utihnila,

da ga nič več ne bi obsojala in bi brez vsakih očitkov slabe vesti živel po svoje, brez ozira na božje zapovedi — ali bi tako stanje bilo srečno? Morda si kdo misli: Oj srečen človek, ki po svojem poželjenju in grešnih nagnjenjih živi, pa mu vest nič ne očita. Kakšna zmota je taka misel! Če je komu slaba vest res popolnoma utihnila in mu nič več ne očita, bi moglo biti, da posamezna dejanja, ki jih ima po svoji zmotni vesti za dovoljena, res niso greh in mu jih Bog ne prišteva. Pa vendar ima velik greh. Greh je v tem, da se ni poučil o božjih zapovedih, ko je vendar v naših razmerah za vsakogar nešteto priložnosti, da se more pravilno poučiti. Greh je v tem, da svoje vesti ni vzgajal in spopolnjeval, da je to svojo važno in veliko življenjsko dolžnost zanemaril. To je oni veliki greh, ki rodi vse drugo, kar človek leta dolgo dela proti božjim zapovedim. Ta greh je kakor zastrupljen studenec, ki dan za dnem bruha iz sebe curke strupene vode, ki vse življenje uničuje.

Ta greh je še posebno velik tedaj, če se kdo nalašč noče poučiti o tem, kaj Bog v svojih zapovedih od nas zahteva. Zato ne hodi k pridigam, da ne bi spoznal resnice in bi ga vest ne vodila prav. Zato ne gre nikdar k spovedi, da bi mu spovednik ne mogel razložiti, kaj ne dela prav in kako bi moral ravnati po božjih in cerkvenih zapovedih. Namenoma in hoté ostane neveden, da bi mogel bolj mirno, brez očitkov vesti nadaljevati svoje grešno življenje. Strašno je duševno stanje takega človeka. Grehi njegovi niso samo posledica človeške slabosti, ampak sadovi namerne zakrknjenosti. S temi grehi se zoperstavlja človek naravnost Svetemu Duhu. Jezus, naš bodoči Sodnik, trdi o takem grešniku, da »se mu ne bo odpustilo ne v tem življenu ne v prihodnjem« (Mt 12, 32).

»Rotim vas,« predragi verniki, »pri usmiljenju božjem«, ne bodite takšni! Ne verjemite njim, ki vam pravijo, da jim vest nič ne očita in da mirno, brez očitkov greše dan za dnem. »Ne ravnjajte se po tem svetu, ampak preobrazujte se z obnovo svojega mišljenja, da boste preskušali, kaj je volja božja, kaj je dobro in njemu všeč in popolno« (Rim 12, 1. 2). Prenovite svoje mišljenje, da se bo ujemalo z božjo resnico in božjimi zapovedmi. Poučite se, da bo vam vest vedno pravilno narekovala, kaj in kako naj delate po božji volji. Vzgajajte pravilno in po resnici svojo vest.

Cilj vzgoje vesti ni samo pravilna vest, ki se več ne zmoti v presojanju, kaj je dobro in kaj slabo, ampak tankovestnost, to je, vest, ki je razsvetljena od božje

luči, da hitro spozna dobro in slabo, ki je budna in čuječa, da nikdar ne zaspi, ampak se človeku vedno takoj oglaša, ga pravilno vodi in sodi. Taka vest je človeku zanesljiv voditelj v nebesa. Da si moremo takšno vest vzgojiti, nam je Jezus Kristus dal uspešen pripomoček v zakramantu sv. pokore. Ta sv. zakrament je najboljše sredstvo, da stanje svoje vesti spoznamo, svojo vest očistimo in jo čisto ohranimo.

Stanje svoje vesti spoznamo, kadar si vest izprašujemo. Prva priprava na vreden prejem zakramenta svete pokore je izpraševanje vesti. V božji luči moramo pregledati svojo vest in točno spoznati, kaj smo v mislih, željah, besedah in dejanjih storili zoper božjo voljo. Sami ne bomo lahko mogli spoznati resničnega stanja svoje vesti, ker nas več ali manj ovira samoljubje, da sebe ne sodimo dovolj strogo, temveč se rajši izgovarjamo in iščemo razlogov, s katerimi bi lastno krivdo zmanjšali. »Gospod preiskuje vsa srca« (I Kron 28, 9), zato se pred izpraševanjem vesti obrnimo z iskreno prošnjo na Svetega Duha, da z lučjo svoje milosti posveti v našo dušo. V njegovi božji luči bomo globlje pogledali vase in natančneje spoznali svoje grehe, da bomo odkritosrčno in ponižno priznali svojo krivdo, svojo veliko krivdo.

Red lepega krščanskega življenja priporoča, da si vsak večer pri večerni molitvi izprašamo vest, da vsak dan sproti spoznamo, kaj smo grešili, in tudi vsak dan sproti svoje grehe popravimo. Na ta način sebe dodobra spoznamo. Spoznamo, v čem se moramo poboljšati, česa se moramo odvaditi, da bomo mogli vse dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega tako spolnjevati, kakor Bog ukazuje nam vsem v srečo. Bilo bi mnogo več ljubezni, obzirnosti in potrpežljivosti med nami, manj sporov in prepirov, manj bridkosti in zagrenjenosti, ko bi vsak v božji luči sleherni večer svojo vest temeljito izprašal, svoje grehe iskreno obžaloval in za prihodnji dan sklenil, kar je potrebno, da ne bo več toliko grešil. Čim resneje sebe sodimo, tem mileje nas bo sodil Bog, kakor trdi sv. Pavel: »Če bi sami sebe presojali, bi ne bili sojeni« (I Kor 11, 31).

Ko smo si vest dovolj temeljito izprašali, si jo očistimo v skesanji in odkritosrčni spovedi. Spoved mora biti skesana. Svoje grehe odkrijemo ponižno spovedniku, ki je pooblaščen, da v imenu božjem grehe odvezuje ali zadržuje z veljavnostjo v nebesih. Brez kesanja ni odpuščenja. In sicer nikdar, v nobenem primeru. Bog more odpustiti grehe, ki si jih pozabil, da se jih ne moreš spovedati; more jih

odpustiti, če se zaradi bolezni ali neznanja jezika razumljivo spovedati ne moreš. — Ne more pa odpustiti nobenega tudi malega greha ne brez kesanja. Vso skrb in ves trud pripravi na zakrament sv. pokore moramo posvetiti kesanju.

Spoved mora biti odkritosrčna. Gospod Jezus je ta zakrament postavil v naše dušno zdravje. V njem duša ozdravi od ran in bolezni grehov. Če zboliš, greš k zdravniku, da te preišče in ugotovi, kakšno bolezen imaš, in ti da zdravila in navodila, da bi čimprej ozdravel. Ali mor tedaj zdravniku svoje bolečine tajiš? Kako naj bi potem mogel spoznati bolezen in ti dati prava zdravila? Tako moramo pri spovedi odkrito priznati grehe, ki so bolezen duše, da jih spovednik spozna in more dati duši zdravila, ki so ji potrebna, da se očisti in v dobrem okrepi. Če te spovednik o grehih kaj vpraša, povej odkritosrčno in iskreno, saj te sprašuje zato, da bi spoved res očistila tvojo vest. Kristus spovedi ni postavil, da bi grehe tajili, ampak jih priznali. Le tedaj morejo biti resnično odpuščeni.

Če se skesano in odkrito spoveš svojih grehov in nobenega smrtnega greha ne zamolčiš ali zatajiš, se ti grehi izbrišejo z duše tako popolnoma, da jih nikjer več ni, da za nje ne bo treba nikdar več odgovora dajati. Odpuščeni in spokorjeni grehi bodo duši v odliko in nepopisno lepoto. Nihče več ne bo mogel slutiti, kakšne grehe je imela duša, videti bo na njej le lepoto ponižnosti, spokornosti in ljubezni do Boga.

Če pa greh tajiš in zamolčiš, ostane greh na duši, in če si smrten greh zamolčal, je spoved sama nov smrten greh, božji rop, ki vest še bolj obtežuje. Na duši je še grši madež, bolezen še ostudnejša, ki bo na sodni dan vsem ljudem očitna in vidna v neizmerno osramočenje in v večno kazen, da »bodo začeli govoriti goram: Padite na nas, in gričem: Pokrijte nas« (Lk 23, 30).

Božji Zveličar je svojo kri prelil na križu, da bi nas z njo očistil grehov, ako se jih skesano in odkrito spovemo. Zaklad Jezusove krvi imamo v zakramantu sv. pokore. Z njim moremo vedno znova očistiti svojo vest. »Kri Kristusa, ki je po Svetem Duhu samega sebe dal Bogu v brezmadežno daritev, bo očistila vašo vest od mrtvih del za službo živemu Bogu« (Hebr 9, 14).

Ko smo v spovedi očistili svojo vest, jo moramo čisto ohraniti. V to nam pomaga trdni sklep, ki je združen s pravim kesanjem. Kdor se resnično kesa svojih grehov, ne more imeti namena, da bo iste grehe pri prvi priložnosti zopet storil, ampak bo samoposebi sklenil varovati se greha

in si tako prihraniti bridko kesanje. Trdni sklep pri spovedi je sad resničnega kesanja.

Iz lastne žalostne skušnje vemo, da mnogi sklepi prav nič niso držali ali le kratko dobo, pa nas je zopet premagala slabost ali grešna priložnost in zopet se je oglasila vest s svojimi očitki in obsodbami. To se je zgodilo, ker naš sklep ni bil dovolj trden ali ne dosti določen ali smo nanj pozabili. Dober sklep, ki ga pri spovedi naredimo, moramo takoj začeti izvrševati. Ne smemo odlašati. Pogosto ga moramo ponavljati, da nanj ne pozabimo. Najbolje je vsako jutro obnoviti trden sklep, ki smo ga naredili pri spovedi, zvečer pa si vest izprašati, kako smo čez dan svoj sklep izvrševali, ali smo ga držali ali ne. V vroči molitvi si moramo sprositi stanovitnost, katere brez božjega daru imeti ne moremo.

Trden sklep ne sme biti presplošen, ampak se mora nanašati prav na tisto reč, osebo ali priložnost, ki je kriva, da grešimo. Če se priložnosti ne izogibamo, se greha ne bomo obvarovali, pa četudi imamo najboljše skelepe.

Če pravilno in vredno sprejemamo zakrament sv. pokore, si bomo vest očistili in čisto ohranili. Nikar ne zanemarjajte, dragi verniki, tega svetega zakramenta, da vam pod težo greha in v hrupu Bogu nasprotnega sveta vest ne utihne. Komur se v grehih vest več ne oglaša, je v največji nevarnosti pogubljenja. Bog je utihnil v njegovi duši, zavladal je v njej grozni molk zavrnjenja. In kakor v taki duši sedaj vest molči, tako strašno se bo vzbudila, ko bo po smrti prepozno, in bo pekla in grizla do obupa brez prestanka, brez nehanja vso večnost tam, »kjer njih črv ne umrje in ogenj ne ugasne« (Mk 9, 43).

Predragi v Gospodu! Vzgajajte svojo vest ob nauku Cerkve in ob zapovedih božjih, zlasti pa z vrednim prejemanjem zakramenta sv. pokore. Vzgajajte sebi in svojim otrokom vest, da bo vedno pravilno sodila in vas prav vodila po potih božjih in cerkvenih zapovedi — ker le ta pot je prava in nobena druga.

Ne pustite se zapeljevati od ljudi, ki so od božje resnice odpadli, na večnost pozabili in iščejo v tem kratkem življenu na zemlji vso srečo in vse prijetnosti. Ti bodo neznansko žalostno končali, razočarani in obupani nad vsem, kar so doživelji. Sladko se jim je zdeло, nazadnje pa jim ostane silno grenak okus, ki se ga vso večnost ne bodo več znebili.

Ne verjemite jim, ki vam drugače govore, ne poslušajte jih, ki vas hočejo zvoditi s seboj. Saj prav v naših dneh se izpolnjuje, kar je sv. Pavel svojemu učencu Timoteju napovedal: »da bodo v poznejših časih nekateri od

vere odpadli, ker se bodo vdali zapeljivim duhom in demonskim naukom onih, ki hinavsko govore laži in imajo v svoji vesti vžgano znamenje« kakor Kajn (1 Tim 4, 1, 2).

Če boste pa svojo vest pravilno vzgajali, očiščevali in se trudili jo čisto ohraniti, bo vladal v vaših dušah Kristusov mir, ki ga je s svojim vstajenjem prinesel apostolom in vsemi, ki vanj verujejo in po njegovih naukih živijo: »Mir vam bodi!« (Jn 20, 21). Mir Gospodov v naših dušah nam bo dajal veselje, ohranjalo zaupanje v težkih dneh, jeklenil naše moči, da bomo zvesti Bogu vzdržali v vseh preizkušnjah, tudi tedaj, kadar bi nam zunanji mir bil odvzet. Brezbožnež, čigar vest miru ne pozna, je poln strahu in groze, mirna vest pa je najtrdnejša podlaga vnanjega miru. Tega miru nam nihče vzeti ne more, nobena stiska, nobena sila, nobena krivica, ne pomanjkanje — vzame ga nam samo greh. Greha se varujmo, da bo božji mir v naših dušah.

»Sam Gospod miru pa vam daj mir vedno in povsod. Gospod z vami vsemi.« (2 Tes 5, 16). Amen.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1941.

† Gregorij,
škof.

2.

Postna postava za leto 1941.

Pooblaščen od sv. očeta določam glede postne postave za leto 1941. v ljubljanski škofiji:

I.

1. Postna zapoved zapoveduje, da se nekatere dni zdržimo mesnih jedi (= zdržek), ali da si nekatere dni v jedi pritrgamo (= pritrganje), ali pa oboje hkrati (= strogi post).

Med mesne jedi se šteje tudi mesna juha. Vedno pa je dovoljeno za zabelo rabiti kakršno koli živalsko maščobo.

2. Kadar je zapovedano pritrganje, se sme vsak, ki ga ta zapoved veže, enkrat na dan do sitega najesti, sme pa kaj malega zaužiti tudi zjutraj in zvečer.

Glavni obed se sme preložiti od opoldne na večer.

3. Zapoved zdržka veže vse, ki so izpolnili sedmo leto; zapoved pritrganja pa vse, ki so izpolnili enoindvajseto leto in še niso začeli šestdesetega leta.

II.

4. Zdržati se mesnih jedi in si hkrati pritrgati v jedi (strogi post) je zapovedano:

- a) na pepelnico;
- b) ob petkih štiridesetdnevnega posta;

- c) ob kvatnih petkih;
- č) na dan pred temi petimi prazniki: velika noč, binkošti, Marijino vnebovzetje, vsi sveti in božič.

5. Mesnih jedi se zdržati je zapovedano vse petke v letu.

6. Samo v jedi si pritrgati je zapovedano:

- a) v štiridesetdnevnom postu vse delavnike (razen pepelnice, petkov in velike sobote, ko tudi uživanje mesnih jedi ni dovoljeno);
- b) vse kvatrne srede in sobote.

7. Vse dni, ko je prepovedano večkrat na dan do sitega jesti, a je dovoljeno uživati mesne jedi, smejo verniki tudi pri večerji uživati mesne jedi.

Kdor sme zaradi starosti ali drugega vzroka večkrat na dan do sitega jesti, sme, ko je uživanje mesnih jedi dovoljeno, uživati mesne jedi, kadar koli jé.

8. Postna postava ne veže ob nedeljah, ob zapovedanih praznikih in ob odpravljenih praznikih, ki jih v ljubljanski škofiji še slovesno praznujemo.

Na veliko soboto prenega postna postava opoldne, dan pred božičem pa zvečer.

III.

9. Vsakega posta so oproščeni:

- a) bolniki in okrevajoči ter telesno slabotni; matere pred porodom in po porodu; ubožci, ki živež beračijo;
- b) verniki v tistih krajih, kjer je sejem ali slovesno praznovanje župnijskega patrona ali kaka druga večja cerkvena slovesnost, ko se ondi zbere mnogo ljudi;
- c) razen na dan pred božičem in na veliki petek: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki ter njih družine; rudarji in tovarniški delavei z napornim delom ter njih družine; prometno osebje pri železnici in drugih prometnih ustanovah in njih družine.

10. Vse postne dni v letu, razen na dan pred božičem in na veliki petek, smejo uživati mesne jedi, morajo pa si v jedi pritrgati: oni, ki si iz upravičenega razloga ne morejo oskrbeti postnih jedi.

11. Večkrat na dan smejo v postne dni do sitega jesti, morajo pa se zdržati mesnih jedi: oni, ki morajo opravljati težka telesna ali duševna dela.

12. Teh postnih olajšav se smejo verniki ljubljanske škofije posluževati tudi, kadar bivajo izven škofije. Če pa to bivanje traja en mesec ali več, do teh olajšav zunaj škofije nimajo pravice, ampak se morajo ravnati po postni postavi kraja, kjer bivajo.

13. Posameznim osebam ali rodbinam more po cerkvenem pravu (kan. 1245) iz pravega vzroka njih župnik podeliti spregled od postne postave. Pooblaščam pa tudi spovednike, da smejo posameznim spovedencem podeliti spregled.

14. Vse one, ki se bodo olajšav posluževali, opominjam, naj bi olajšavo posta nadomestili z dobrimi deli, zlasti z miloščino za reveže.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1941.

† Gregorij,
škof.

Hirtenbrief für das Jahr 1941

über die religiöse Selbsterziehung.

Gregor,

durch Gottes Gnade und des apostolischen Stuhles Vollmacht

Bischof von Ljubljana,

entbietet allen Gläubigen seiner Diözese Gruß und Segen.

Neuordnung aller Lebensverhältnisse wird uns von allen Seiten als Frucht des totalitären Krieges von heute versprochen. Aus den undeutlichen Umrissen, die wir heute wahrnehmen können, ersehen wir noch nicht, wie diese Neuordnung beschaffen sein wird. Wird sie besser, befreiender, beglückender, gerechter sein als die bisherige Ordnung, die in allen Fugen kracht? Gott allein weiß es!

Mag nun kommen was immer, eines wissen wir aus unserem Glauben, daß alles, was außer unserer unsterblichen Seele existiert, alles, was geschieht und uns trifft, Gutes oder Böses — nach göttlicher Vorsehung nur den einen Zweck hat, uns bei der Erreichung der ewigen Seligkeit behilflich zu sein. Es hängt also nur von uns ab, ob uns alle Lebensumstände und Zeitereignisse Mittel zur Seligkeit oder Anlaß zum Abfall von Gott werden. Soweit es von Gott abhängt, ist uns alles ein Führer zu Gott hin. Wir selber sind schuld, wenn uns etwas von Gott trennt, statt uns ihm näher zu bringen. Des Menschen vornehmste Lebenspflicht ist und bleibt unter allen Umständen nach dem Willen Gottes zu handeln, mit anderen Worten, nach seinem Gewissen zu leben. Um nach dem Gewissen recht leben und handeln zu können, müssen wir das Gewissen richtig erziehen.

Schon zweimal habe ich in Fastenhirtenbriefen über die religiöse Erziehung geschrieben. Im Jahre 1938 habe ich über die religiöse Familienerziehung gesprochen, voriges Jahr über die weitere religiöse Erziehung in der Schule und im Nachschulalter. Mit der Erziehung darf der Mensch nie ein Ende machen. Die Selbsterziehung dauert bis zum Ende des irdischen Lebens. Wie ein Künstler mit Meißel und Hammer den harten Stein bearbeitet, bis er die Form eines Heiligen herausmeißelt; immer klarer, immer volkommener kommt die Ähnlichkeit zum Vorschein. Ebenso muß der Mensch sich selbst bearbeiten, formen und bilden, bis seine Gottähnlichkeit immer klarer und vollkommener allen erkennbar wird. Christus der Herr hat uns die höchste Vollkommenheit als Ziel der Selbsterziehung hingestellt: »Seid also ihr vollkommen, wie auch euer Vater im Himmel vollkommen ist« (Mt 5, 48). So müssen wir an uns, an unserem Gewissen arbeiten, »bis wir alle hingelangen zur vollen Mannesreife, zum Altersmaße der Fülle Christi« (Eph 4, 13).

Das Gewissen ist eine angeborene Anlage der Menschenseele, die uns befähigt, von Natur aus das Gute von dem Bösen zu unterscheiden. Das Gewissen nennen wir auch die Stimme Gottes, die zwar leise, doch vernehmbar zu uns spricht. Vor der Tat spricht uns diese Stimme zu, das Gute zu tun, das Böse abzuweisen. Nach der Tat wird das Gewissen

zum Richter, der uns ob der guten Tat lobt und mit zufriedener Freude erfüllt, ob der bösen, sündhaften Tat uns jedoch unbarmherzig verurteilt und uns mit bitteren Vorwürfen straft.

Jeder Mensch, ob Christ oder Heide, hat ein Gewissen, es ist ihm mit der Seele gegeben. Der hl. Paulus behauptet in seinem Briefe an die Römer, daß sie deshalb, da sie die zehn Gebote von Gott nicht geoffenbart erhalten haben, nicht entschuldbar sind, daß sie Gottes Gesetz nicht erfüllten, da »das Werk des Gesetzes in ihren Herzen geschrieben ist, indem ihnen ihr Gewissen Zeugnis gibt und die Gedanken sich untereinander anklagen oder auch verteidigen« (Röm 2, 15).

Im Gewissen spricht Gott zu uns. Gottes Stimme müssen wir hören und befolgen, das ist unsere erste und einzige Pflicht, die alle übrigen Lebenspflichten enthält. »In allem deinem Tun folge gläubig deinem Gewissen, denn das heißt in Gottes Geboten wandeln« (Sir 32, 27) sagt der Weise in der hl. Schrift. Da uns Gott nach unserem Gewissen richten wird und vom Gottes Gericht unser ewiges Schicksal abhängt, ist von der größten Bedeutung, daß wir ein richtiges Gewissen haben und stets darnach handeln. Das Gewissen kann auch irren und zwar in der Beurteilung dessen, was sittlich gut oder böse, was erlaubt oder verboten ist. Wie wir alles, was wir richtig tun wollen, vorher erlernen müssen, wie der Mensch das richtige Rechnen und Lesen lernen muß, so müssen wir auch das Gewissen schulen und pflegen. Das Gewissen müssen wir an den Geboten Gottes und der Kirche schulen. Der Wille Gottes, der sich in seinen Geboten kund gibt, weist dem Gewissen den Weg. Was mit den Geboten Gottes in Widerspruch steht, wie Sonntagsentheiligung, Ehebruch, Meinweid, Schädigung des guten Namens und des Vermögens, überhaupt alles, was gottlos und sittenlos ist, ist immer auch gewissenlos.

Die erste Gewissenspflicht eines jeden Menschen ist, die zehn Gebote Gottes und die Gebote der Kirche kennen und verstehen zu lernen. Ohne diese Kenntnis und dieses Verständnis kann das Gewissen nicht richtig urteilen. Wie aber sollte einer, der nie eine Predigt anhört, nie etwas religiöses liest, erkennen und verstehen, was Gottes Gebote dem Menschen auferlegen? Ein gründlicher religiöser Unterricht ist besonders heutzutage unumgänglich notwendig, da der Zeitgeist voll von Lehren, Ideen und Grundsätzen ist, die ganz im Gegensatz zu Gottes Geboten stehen. Wie sollte sich da einer auskennen und den richtigen Weg wählen ohne wirklich gründlichen religiösen Unterricht?

Häufig werdet ihr schon Gelegenheit gehabt haben, aus dem Munde von Leuten, die den Sonntag entheiligen, kein Fasten halten, das heilige Eheband schänden usw., die Behauptung zu hören: »Mir macht das Gewissen keine Vorwürfe.«

Ist das möglich? Kann denn das Gewissen schweigen, wenn der Mensch gegen klar geoffenbarte Gebote Gottes sündigt? Ich kann es nicht glauben. Das Gewissen läßt sich nicht totschlagen. Man kann es wohl zeitweise zum Schweigen bringen, das schon, es aber ganz totzuschlagen, gelingt uns niemals. Früher oder später kommt die Stunde, wo kein Vergnügen, keine Sinnenlust, kein Genuß, kein Reichtum, überhaupt kein Ding den qualvollen Schrei des bösen Gewissens übertönen kann. Aufrichtig gestanden müßte der Sünder mit dem Psalmisten bekennen: »Tag und Nacht lag deine Hand schwer auf mir, in meinem Elend kehrte ich mich zu dir, während der Stachel in mir haftete« (Ps 31, 4), »denn meine Ver-

schuldigungen übersteigen mein Haupt und lasten gleich einer schweren Bürde auf mir« (Ps 37, 4).

Und wenn ein so verhärtetes Gewissen, das sich niemals mehr regt, möglich wäre, so wäre die Schuld beim Menschen allein und zwar darin, daß er schuldbarerweise die Pflege und Schulung seines Gewissens vernachlässigt hat. Es wäre dann schon möglich, daß einzelne gebotswidrige Handlungen eines solchen Menschen nicht sündhaft wären, obwohl sie Gottes Gebote verletzen, da ja das Gewissen die Handlung nicht als unerlaubt abrät. Und doch hätte ein solcher Mensch eine große, sehr große Sünde. Die Grundsünde besteht darin, daß er sich über die Gebote Gottes nicht belehren ließ, was seine strenge Gewissenspflicht ist. Für diese Sünde trägt er vor seinem ewigen Richter schwere Verantwortung. Diese Unterlassungssünde ist wie ein vergifteter Brunnen, aus dem die arme Seele tagaus tagein Giftwasser schöpft zu ihrem ewigen Untergang.

Noch größer und verhängnisvoller wird diese Grundsünde, wenn der Mensch absichtlich jede Belehrung flieht und jede Gewissenspflege vernachlässigt, damit er freier ohne Gewissensbisse seinen Leidenschaften folgen und ruhiger in der Sünde dahinleben könne. Aus diesem Grunde will er keine Predigt anhören, um die Wahrheit Gottes nicht zu erkennen, will niemals beichten, um nicht vom Beichtvater auf sein sündhaftes Leben aufmerksam gemacht zu werden. Mit Wissen und Willen bleibt er unwissend und zwar deshalb, um ja nicht sein schlafendes Gewissen zu wecken. Der Seelenzustand eines solchen Menschen ist schrecklich. Seine Sünden sind nicht Folgen menschlicher Schwäche, sondern Früchte absichtlicher Verstockung. Das sind Sünden gegen den Heiligen Geist, von denen der Heiland, unser ewiger Richter, sagt, daß sie »weder in dieser noch in der zukünftigen Welt vergeben werden werden« (Mt 12, 32). »Darum beschwöre ich euch, Brüder, um der Barmherzigkeit Gottes willen«, werdet nicht solchen Menschen ähnlich. Glaubet niemandem, der behauptet, sein Gewissen mache ihm keine Vorwürfe, wenn er auch noch so sehr gegen Gottes klare Gebote sündige. »Werdet dieser Welt nicht gleichförmig, sondern wandelt euch um durch die Erneuerung eures Geistes, damit ihr prüft, was der Wille Gottes, was gut, wohlgefällig und vollkommen sei« (Röm 12, 1, 2). Vielmehr entschließet euch, euer Gewissen treu und ständig zu pflegen.

Das Gewissen pflegen heißt das Gewissen erforschen. Der Heiland hat als bestes Mittel zur Gewissenpflege das hl. Sakrament der Buße eingesetzt. Gewissenserforschung ist die Vorbereitung zum Empfang des Bußsakramentes. »Um seine Sünden aufrichtig zu bereuen und zu bekennen, muß man sie zuerst im Lichte Gottes erkannt haben. Im Lichte Gottes: »Der Herr erforscht alle Gewissen« (I Chron 28, 9). Wer also beichten will, rufe zuerst den Heiligen Geist an, der das Licht der Gewissen heißt, und stelle sich in die Gegenwart Gottes, der »die Herzen und Nieren durchforscht« (Ps 7, 10) und »alles vor sein Gericht zieht« (Pred 11, 9). Dann gebe er sich Rechenschaft über die Sünden seit der letzten Beicht, an der Hand der Gebote Gottes, vielleicht auch an der Hand des Beichtspiegels in seinem Gebetbuch. Nicht überängstlich, aber auch nicht leichtsinnig.«

Nebst dieser Gewissenserforschung, die als Vorbereitung zur Beichte dient, gibt eine »christliche Tagesordnung den guten Rat, man solle jeden Abend sein Gewissen erforschen, das heißt den Lauf des Tages nochmals

überdenken und im Lichte Gottes sich Rechenschaft geben über die Sünden und Fehler und Halbheiten und Versäumnisse des Tages, auch über das Gute und, warum es nicht besser war, und dann den Fehlern des Tages eine aufrichtige Reue in die Ewigkeit nachschicken, und dann mit Gott und sich zu Rate gehen, wie es am nächsten Tage besser werden könnte. Die abendliche Gewissenserforschung ist uns heilsam, um aus den Zerstreuungen des Tages zur geistigen Sammlung zurückzukehren. Die abendliche Gewissenserforschung ist uns heilsam, um in der Selbsterkenntnis zu wachsen und in die Untiefen und Schlupfwinkel und Geheimfächer der Selbstliebe des Menschenherzens Einblick zu bekommen. Selbsterkenntnis ist wichtiger als Erdkunde in Völkerkunde. Die abendliche Gewissenserforschung ist uns heilsam für den Fortschritt des inneren Lebens und des sittlichen Charakters. Die tägliche Gewissenserforschung ist heilsam für den Geist der Nächstenliebe: Wer seine eigene Schuld erkennt, wird nicht so leicht auf andere Menschen Steine werfen. So wird die Gewissenspflege eine hohe Schule sozialer Lebensweisheit.« (So Kardinal Faulhaber.) »Wenn wir uns selber richten, werden wir nicht gerichtet werden« (I Kor 11, 31).

Das Gewissen pflegen heißt das Gewissen reinigen und rein erhalten. Vom Sündenschmutz kann unsere Seele nur das Blut Christi reinigen, wie der hl. Apostel Paulus schreibt: »Das Blut Christi, der sich als makelloses Opfer Gott dargebracht hat, wird euer Gewissen reinigen von den Werken des Todes, um fortan dem lebendigen Gott zu dienen« (Hebr 9, 14). Das Blut Christi, das einzige Blut, das Erlösung bringt und Reinigung bewirkt, fließt über unsere Seelen in der hl. Beichte.

Die reumütige und aufrichtige Beichte reinigt in Christi Blute unser Gewissen. Die Beichte muß vor allem reumütig sein. Ohne Reue gibt es bei Gott keine Verzeihung. Gott kann dir Sünden verzeihen, die du vergessen hast, auch wenn du sie mit dem Munde nicht bekennen kannst, sei es wegen schwerer Krankheit, sei es wegen Unkenntnis der Sprache des Beichtvaters, ohne Reue jedoch kann Gott keine einzige Sünde verzeihen. Daher ist auf die Erweckung einer wahren Reue das Hauptgewicht zu legen. Darauf dürfen wir niemals vergessen.

Die Beichte muß aufrichtig sein. Der göttliche Heiland hat die Beichte zur Genesung unserer Seelen eingesetzt. Wenn du erkrankst und zum Arzte gehst, wird es dir doch niemals in den Sinn kommen, vor dem Arzte die Schmerzen, die du fühlst, zu leugnen oder auf seine Fragen die Krankheitserscheinungen, deren du bewußt bist, hartnäckig zu verschweigen. Wie sollte denn der Arzt deine Krankheit erkennen und eine wirksame Arznei verschreiben, wenn du ihm deinen Zustand, wie du ihn selber fühlst, nicht beschreibst? So ist es bei der Beichte. Wenn du den Zustand deiner Seele verschweigst oder auf die Fragen des Beichtvaters Sünden, die du sicher begangen hast, leugnest, wie könnte dir Gott verzeihen und dein Gewissen reinigen? Zur Beichte geht man doch nicht, um seine Sünden zu leugnen, sondern sie offen zu bekennen, so wie sie Gott, der Allwissende, in der Seele sieht.

Die Sünden, die wir bereut und aufrichtig gebeichtet haben, und mögen sie noch so schwer und zahlreich gewesen sein, sind in unserer Seele ausgelöscht, daß sie in alle Ewigkeit nicht mehr zum Vorschein kommen werden und wir darüber niemals mehr von Gott zur Verantwortung gezogen werden. Nachgelassene und gebüßte Sünden werden an der Seele als herlicher Schmuck glänzen in alle Ewigkeit.

Verschwiegene und geleugnete Sünden bleiben an der Seele und werden beim letzten Gericht allen Menschen sichtbar und erkennbar werden zu namenloser Beschämung der Sünder, die anfangen werden zu den Bergen zu sagen: »Falle über uns! und zu den Hügeln: Bedecket uns!« (Lk 29, 30).

Das gereinigte Gewissen müssen wir fürderhin rein erhalten. Dazu dient uns der feste Vorsatz, der eine Frucht der wahrhaften Reue ist. Aus eigener traurigen Erfahrung wissen wir, daß wir trotz der besten Vorsätze doch häufig wieder in die alten Sünden zurückfallen und sich das Gewissen wieder regt und uns verurteilt. Das geschah, weil unser Vorsatz zuwenig ernst und fest war. Wir müssen uns wirklich ernst vornehmen, nicht mehr zu sündigen und der nächsten Gelegenheit zur Sünde in Zukunft auszuweichen. Es genügt nicht der bloße Wunsch, es muß ein fester Willensentschluß sein, den wir halten wollen, wenn er uns auch noch so harte Entzagung kosten sollte. Die guten Vorsätze müssen wir immer wieder erneuern und wiederholen, daß sie stets wirksam unsere Willensentschlüsse beeinflussen. Mit beständigem Gebet aber müssen wir unseren guten Vorsätzen Ausdauer erflehen. So ist das Bußsakrament, würdig empfangen, Gewissenspflege im höchsten Sinne des Wortes.

Geliebte im Herrn! Benützt das hl. Sakrament der Buße zur Schulung und Erziehung des rechten christlichen Gewissens. Lasset euch nicht verführen von Leuten, die nur auf das kurze irdische Dasein bedacht sind, das ewige Leben nach dem Tode aber leugnen und so den wahren Glauben verwerfen und sich von irrgen Gedanken leiten lassen — zu ihrem eigenen Untergang. Es sind heute wiederum Zeiten, in denen sich des hl. Paulus Voraussage zu erfüllen scheint: »daß in späteren Zeiten manche vom Glauben abfallen werden, indem sie irreführenden Geistern und Lehren der bösen Geister Gehör geben; solche, die mit Heuchelei Lügen reden und ein Brandmal in ihrem eigenen Gewissen tragen« (I Thim 4, 1, 2).

Reiniget und erhaltet rein euere Gewissen! Dem sündenreinen Gewissen gilt der Heilandgruß: »Der Friede sei mit euch« (Joh 20, 21). Im Frieden Gottes kann man — wenn auch äußerlich kein Friede herrschen würde — wieder beten, wieder ruhig schlafen, hat man wieder Freude an der Arbeit, weichen die Geister des Trübsinns und der Verzweiflung, werden die wirtschaftlichen Sorgen und andere Kreuze leichter, sieht man sogar dem Tode ruhig entgegen. Lasset also euer Gewissen schulen nach dem Lehrbuch der Gebote Gottes durch das Lehramt der Kirche. Lasset euch raten, euer Gewissen zu erforschen und reinigen im Blute des Lammes. Unser Herr und Heiland möge die schlafenden Gewissen wecken und die geweckten wach erhalten.« (Kardinal Faulhaber.) »Der Herr des Friedens gebe euch Frieden immer dar aller Orten. Der Herr sei mit euch allen!« (2 Thes 3, 16). Amen.

Ljubljana, am 4. Februar 1941.

† Gregor,
Bischof.

4.

Fastenordnung für das Jahr 1941.

Zufolge der mir vom apostolischen Stuhle erteilten Vollmacht bestimme ich folgende Fastenordnung für das Jahr 1941:

I.

1. Das Gebot der Enthaltung von Fleischspeisen verbietet auch den Genuss von Fleischsuppe; erlaubt aber ist es jedwedes Tierfett zu gebrauchen.

2. Das Gebot des Fastens (Abbruches) erlaubt nur eine einmalige Sättigung am Tage; doch darf etwas Speise morgens und abends genommen werden, wobei die Ortsgewohnheit zu beachten ist. Es ist erlaubt die Hauptmahlzeit auf den Abend zu verschieben.

3. Das Gebot der Enthaltung von Fleischspeisen verpflichtet alle Gläubigen vom vollendeten siebenten Jahre an.

Das Gebot des Abbruches verpflichtet die Gläubigen, die das einundzwanzigste Jahr vollendet und das sechzigste noch nicht begonnen haben.

II.

4. Die Enthaltung von Fleischspeisen und Fasten (Abbruch) zugleich ist zu beobachten:

- a) am Aschermittwoch;
- b) an den Freitagen der vierzügigen Fasten;
- c) an den Quatemberfreitagen;
- d) am Karsamstag, am Samstag vor Pfingsten, am Vortage zu Mariä Himmelfahrt (14. August), am Vortage zu Allerheiligen (31. Oktober) und am Tage vor Weihnachten (24. Dezember).

5. Die Enthaltung von Fleischspeisen ist befohlen an allen Freitagen des Jahres.

6. Nur Abbruch ist geboten an allen Werktagen der vierzügigen Fasten, am Mittwoch und Samstag der Quatemberwochen.

7. An allen Tagen, an welchen die Gläubigen nur zum Abbruch verpflichtet sind, ist ihnen gestattet Fleischspeisen auch beim Abendessen zu genießen. Diejenigen aber, die zum Abbruch nicht verpflichtet sind, dürfen an diesen Tagen Fleischspeisen genießen, sooft sie essen.

8. Das Gebot der Enthaltung von Fleischspeisen und des Abbruches verpflichtet nicht an den Sonntagen der Fastenzeit, an gebotenen Feiertagen und an den abgeschafften Feiertagen, welche in unserer Diözese noch feierlich begangen werden.

Am Karsamstag dauert das Fasten nur bis Mittag (12 Uhr), an der Vigil vor Weihnachten aber endet die Verpflichtung zum Fasten beim Nachtmahl.

III.

9. Von dem Gebote der Enthaltung und des Abbruches sind ausgenommen:

- a) Kranke und Genesende, körperlich Schwächliche, Mütter vor und nach der Entbindung, Arme, die sich ihr Essen erbitten;
- b) die Gläubigen an jenen Orten, wo Markttag ist, wo das Kirchenpatrozinium oder eine andere kirchliche Veranstaltung festlich gefeiert wird und sich deshalb viel Volk versammelt;

- c) an allen Fasttagen im Jahre, außer am Tage vor Weihnachten und am Karfreitag: das Militär, die Gendarmerie, die Finanzwache samt den betreffenden Familien, die Arbeiter in Bergwerken und in Fabriken mit schwerer Arbeit samt Familien, das Verkehrspersonal bei der Eisenbahn und bei anderen Verkehrsunternehmungen samt Familien.
10. Vom Gebote nur der Enthaltung von Fleischspeisen an allen Fasttagen des Jahres, außer am Vortage vor Weihnachten und am Karfreitag, sind entbunden alle, die sich aus berechtigten Gründen keine Fastenspeisen beschaffen können.
11. Vom Gebote des Abbruches sind ausgenommen alle, die körperlich oder geistig schwer arbeiten.
12. Dieser Erleichterungen des Fastengebotes dürfen sich die Diözesanen auch außerhalb der Diözese bedienen; wenn sie sich jedoch einen Monat oder länger außer der Diözese aufhalten, sind sie an das Fastengebot des Aufenthaltsortes gebunden.
13. Einzelnen Personen und Familien dürfen aus berechtigten Gründen ihre Pfarrer Dispensen vom Fastengebot gewähren (kan. 1245). Auch die Beichtväter sind bevollmächtigt einzelnen Beichtkindern Fastendispensen zu erteilen.
14. Diejenigen, die sich der Fastenerleichterungen bedienen, ermahne ich, sie mögen das Fasten durch andere gute Werke, insbesondere durch Almosen ersetzen.

Ljubljana, am 5. Februar 1941.

† Gregor,
Bischof.

Vsebina: 1. Pastirsko pismo za l. 1941. — 2. Postna postava za l. 1941. — 3. Hirtenbrief für das Jahr 1941. — 4. Fastenordnung für das Jahr 1941.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).

